

Referat fra møte i vannregionutvalget – 23. oktober 2015

Møte i Fylkeshuset, fredag 23. oktober 2015 kl. 10.00-12.00

Faste medlemmer:

Navn	Representerer	Tilstede
Jan Gunnar Mattingsdal (leder)	Rogaland fylkeskommune	X
Hilde Gunn Bjelde	Rogaland fylkeskommune	Forfall
Mai Sissel Nodland	Dalane vannområde	X
Asbjørn Eik-Nes	Haugalandet vannområde	Forfall
Jon Lund	Jæren vannområde	Meldt forfall
Trine Danielsen	Ryfylke vannområde	X
Marthon Skårland	Regionrådet for Dalane	X
Regine Benz	Statens vegvesen – Region Vest	X
Arne Espeland	Mattilsynet – Avdeling Sør Rogaland, Sirdal og Flekkefjord	X
Marit Sundsvik Bendixen	Fylkesmannen i Rogaland, Miljøvern avdelingen	X
Hadle Nevøy	Fylkesmannen i Rogaland, Landbruksavdelingen	X
Knut Stenevik	Kystverket vest	Forfall
Kari A. Grundvig	Fiskeridirektoratet – Region Sør	X
Anne Cathrine Sverdrup	NVE – Region Sør	Meldt forfall

Øvrige deltakere:

Navn	Representerer	Tilstede
Vegard Næss	Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen, VRM Sekretariatet	X
Elin Valand	Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen	X
Karen Beate Grimstad	Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen	X

Saksliste:

Sak 11/15 – Behandling av revidert forslag til regionalplan, regionalt tiltaksprogram og handlingsprogram for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016 – 2021.

Sak 12/15 – Vannovervåking og overvåkingsprogram for vannregion Rogaland.

Sak 13/15 – Status for etablering av stilling som vannkoordinator i vannområdene.

Eventuelt

Referat

Referat fra forrige møte

Referat fra forrige møte ble godkjent.

Sak 11/15 Behandling av revidert forslag til regionalplan, regionalt tiltaksprogram og handlingsprogram for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016 – 2021.

Sekretariatet orienterte kort om innspillene som har kommet i 2. høringsrunde. Det har totalt kommet 25 høringsuttalelser, med over 200 kommentarer og endringsforslag. 3 av uttalelsene kom inn etter fristen og etter at vurdering av behov for endringer ble gjennomført. Innholdet i de for seint innkomne uttalene er likevel gjennomgått, og vurdert av sekretariatet og de inneholder ikke behov for endringer i plandokumentene.

På bakgrunn av høringsuttalelsene har sekretariatet gjort noen endringer i de tre dokumentene. Mange av endringsforslagene går konkret på vannforekomstnivå, og flertallet av disse kommer fra regulanter. Hoved endringene er knyttet til disse innspillene.

I regionalt plandokument er blant annet følgende endringer foreslått:

- Vedlegg 5 som inneholder tabeller med oversikt over miljømål for SMVF er gitt en ny kolonne. Denne viser foreslåtte tiltak, og tydeliggjør hvor det ikke er foreslått tiltak.
- Det er foreslått noen endringer av miljømål eller utsatt frist av miljømål, i vedlegg 5 og 6.
- Forslag fra Odda kommune om å sette opp tiltak i en rekke regulerte vannforekomster er satt opp. Dette var foreslått i første høringsrunde, men hadde ikke kommet med.
- Prioriteringene i tabell 3 og 4, som omhandler vassdragsregulering, er endret.
- Teksten om dissenser er oppdatert, og Gjerdedalsåna er fjernet fra lista.

I regionalt tiltaksprogram er blant annet følgende endringer foreslått:

- Kapittel 5.2.5 Tiltak i vannkraftregulerte vassdrag med tilhørende tabeller er endret, bl.a. tilpasset endringene i tabell 3 og 4 i regional plan.
- Teksten om dissenser er oppdatert, og Gjerdedalsåna er fjernet fra lista.

Det er ellers kun foreslått mindre tekstpresiseringer i de tre dokumentene, for å ivareta innspill.

Sekretariatet opplyste om at NVE har meldt at de ikke har noen innvendinger til de forelagte dokumentene, kun en kommentar til tabell 19 i tiltaksprogrammet: Her bør Fylkesmannen nevnes som ansvarlig i tillegg til NVE når det gjelder oppfølging av konsesjonsvilkår. Representantene fra Fylkesmannen hadde ingen innvendinger mot dette. Det foreslås å gi sekretariatet mandat til å gjøre mindre endringer som skrivefeil o.l. i dokumentene, og NVEs innspill til endring i tabell 19 vil komme inn under dette mandatet. E-post fra NVE ble delt ut i møtet.

Det er fremdeles dissenser mellom Miljødirektoratet og Fiskeridirektoratet for tre kystvannsforekomster. Disse skal diskuteres på et møte mellom direktoratene i november.

Diskusjon om SMVF

Flere av høringsuttalene omtaler behovet for å vurdere flere vannforekomster til SMVF.

Sekretariatet informerte om at Stavanger kommune har spilt inn at de fremdeles mener at hele Stavanger havn og all strandlinje på Byfjord- og Gandsfjordsiden er så sterkt endret at det burde bli karakterisert som en SMVF. Sekretariatet mener denne problemstillingen er felles for alle store byer langs kysten, og det er behov for å vente på en nasjonal avklaring.

Hjelmeland kommune har spilt inn at de mener Fisteråna bør være en SMVF. Sekretariatet kommenterte at det er lagt inn behov for problemkartlegging i denne vannforekomsten. Bedre kunnskap om tilstand vil gi grunnlag for å vurdere om vannforekomsten er kandidat til SMVF. Dette bør avklares i videre arbeid.

Jan Gunnar Matingsdal kommenterte at den største bekymringen er andelen SMVF med bakgrunn i vannkraftreguleringer vs andelen SMVF med bakgrunn i landbruk. Flere vassdrag på Jæren burde ha vært karakterisert som SMVF med den begrunnelsen at dette er et svært intensivt landbruksområde. Matingsdal pekte på Hå kommunes innspill, og ba sekretariatet svare på hvordan dette høringsinnspillet var hensyntatt. Vegard Næss svarte at Hå kommune flere ganger har kommentert problemstillingen, men har ikke kommet med tilstrekkelig begrunnede innspill i hht. kriteriene og prosessen for utvelgelse av SMVF i landbruksområder for konkrete vassdrag i kommunen. Det blir for seint å begynne en prosess med å vurdere nye SMVF nå. Hadle Nevøy sa seg enig i at det er en skjevhet i fordelingen av SMVF, men at dette er en kontinuerlig prosess hvor det er mulighet til å komme med innspill til SMVF i neste planperiode.

Standardvilkår

Trine Danielsen hadde nylig vært i LVK-møte og videreformidlet deres bekymring for oppfølgingen av planen og hva innføring av standardvilkår ville bety. Hun stilte spørsmål om hva standardvilkårene i konsesjonssaker er, og om dette er omtalt i dokumentene. Vegard Næss svarte at standardvilkår er omtalt i planen. Sektormyndigheten setter standardvilkår i alle nye konsesjoner, men ofte inneholder de gjeldende konsesjonsvilkår for eldre konsesjoner (fra før 1973) i begrenset grad hjemler for å pålegge konsesjonæren kompensierende tiltak for skader på naturmiljøet. Nyere konsesjoner har en rekke standardvilkår som gir hjemmel for å kunne pålegge miljøundersøkelser, fiskeutsetting mm. Mange av de skader og ulemper som fremkommer i revisjonssaker vil kunne håndteres ved bruk av slike standardvilkår. Innføring av standardvilkår ved revisjon vil innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene og i tillegg en betydelig forenkling av saksbehandlingen.

Hva som menes med standardvilkår er beskrevet i kapittel 9.2 (side 26) i retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer, utgitt av Olje- og energidepartementet 25. mai 2012. Link til retningslinjen:

http://www.nve.no/Global/Konsesjoner/Vannkraft/St%C3%B8rre%20kraftutbygging/Revisjoner/Retningslinjer%20for%20revisjon_25mai_siste.pdf

Prosess videre

Vegard Næss orienterte om prosessen videre: Etter en godkjenning i VRU, vil sekretariatet sende en innstilling til fylkestingene i de fem andre fylkene med arealer som er del av vannregion Rogaland. Saken skal behandles i Rogaland Fylkesutvalg den 24. november. Fylkesutvalget sender innstilling til Fylkestinget, som behandler saken på møte 8. og 9. desember. Deretter skal dokumentene sendes Klima- og miljødepartementet for godkjenning. KLD har rapporteringsfrist til ESA i mars 2016.

Det ble spurt om status for arbeidet i de andre vannregionene. Vegard Næss informerte om at vannregion Agder allerede har vedtatt sin regionale plan, og at de fleste av de andre vannregionene er kommet omtrent like langt som Rogaland med sine plandokumenter. Regine Benz informerte om at Sogn og Fjordane vurderer behovet for en 2. gangs høringsrunde.

Det kom spørsmål fra Arne Espeland om prosessen blir komplisert av at dokumentene må godkjennes i fylkestingene i de andre fylkene som er berørt. Sekretariatet orienterte om at dette fører til at det tar noen uker før alle fylkene har fattet vedtak, men at prosessen fungerer greit. Det er et godt samarbeid mellom vannregionene.

Blåsjø

Det ble spurt om hvorfor Blåsjø ikke er lagt til vannregion Rogaland. Sekretariatet orienterte om at Blåsjø er lagt til vannregion Agder, trolig på grunn av at det naturlige nedbørsfeltet drenerte mot Agder før reguleringen. I Vann-Nett går vannregiongrensen omtrent midt i magasinet, men vannregion Agder er oppgitt som vannregionmyndighet. I

NVE rapport 49:2013 er hele nedbørsfeltet og konsesjonsområdet til den omfattende reguleringen vist å ligge i vannregion Rogaland. Det har tidligere vært diskutert å flytte vannforekomsten til vannregion Rogaland, men en har da fått nei fra NVE.

Vannregionutvalget diskuterte og ble enige om at det er mest naturlig at Blåsjø tilhører vannregion Rogaland. Vannregionutvalget var enige om å be om at vannforekomsten Blåsjø overføres til vannregion Rogaland. Dette føres opp som et nytt punkt i innstillingen.

Vannregionutvalget sin enstemmige innstilling:

- 1) Vannregionutvalget gir sin tilslutning til at følgende dokumenter godkjennes:
 - Forslag til Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021
 - Forslag til Tiltaksprogram for vannregion Rogaland 2016-2021
 - Handlingsprogram 2016-2018, Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021.
- 2) Sekretariatet gis mandat til å ved behov endre skrivefeil o.l. i dokumentene som sendes Fylkestinget for vedtak.
- 3) Vannregionutvalget ber om at dokumentene oversendes til respektive Fylkesting for godkjenning.
- 4) Vannregionutvalget ser det som ønskelig at vannforekomsten Blåsjø tas inn som en del av vannregion Rogaland. Vannregionutvalget ber om at berørte fylker støtter dette forslaget.

Sak 12/15 – Vannovervåking og overvåkingsprogram for vannregion Rogaland

Overvåkingsprogrammet:

Sekretariatet orienterte om at Fylkesmannen har utarbeidet et forslag til overvåkingsprogram for vannregion Rogaland. Hensikten med overvåkingsprogrammet er å beskrive eksisterende overvåking og planlagte overvåkningsbehov i vannregion Rogaland. Det er behov for en rekke forbedringer i kunnskapsgrunnlaget i vannregionen. Overvåkingsprogrammet forsøker å beskrive det totale overvåkningsbehovet og slå fast hvem som er ansvarlig for gjennomføring.

Det er ikke krav om at overvåkningsprogrammet skal godkjennes i noen fylkespolitiske utvalg. I vannregion Rogaland er det derfor delegert til vannregionutvalget å godkjenne overvåkningsprogrammet. Det er meningen at overvåkningsprogrammet skal være et relativt «levende dokument», som skal oppdateres årlig. Sekretariatet foreslår å revidere overvåkningsprogrammet innen 1. april hvert år.

Det kom spørsmål om første revisjon var tenkt å være i 2017, noe som ble bekreftet av sekretariatet. Dette ble foreslått presisert i innstillingen.

Det kom spørsmål om hvorfor tabellene til Dalane vannområde mangler beskrivelse av ansvar for overvåkingen på vannforekomstnivå. Det er viktig at ansvar synliggjøres. VRU ønsket en

tilleggstekst i overvåkingsprogrammet som omtaler ansvar der dette mangler i tabellene. VRU overlot til sekretariatet å formulere teksten.

Vurdering av behov for overvåkingsgruppe:

På møtet i vannregionutvalget 29. januar 2015 kom det forslag om å opprette en egen overvåkingsgruppe med deltagelse fra ulike interessegruppe og næringer. Sekretariatet har diskutert fordeler og ulemper med en slik gruppe sammen med representanter fra Fylkesmannen. Sekretariatet mener at en egen gruppe for overvåking kan medføre at vannforvaltningsarbeidet blir ennå mer byråkratisk og uoversiktlig, og anbefaler at en slik gruppe ikke opprettes. Endringer i overvåkingsprogrammet og årlig revidering bør i stedet håndteres innenfor den eksisterende organiseringen, dvs. innenfor vannområdene, vannregionutvalget og referansegruppa.

Vannregionutvalget sin enstemmige innstilling:

1. Vannregionutvalget godkjenner overvåkingsprogrammet for vannregion Rogaland.
2. Vannregionutvalget ber om at overvåkingsprogrammet for vannregion Rogaland revideres og oppdateres årlig.
3. Årlig revidering av overvåkningsrapporten skal skje innen 1. april, og første revidering skal være i 2017.
4. Det etableres ingen egen overvåkingsgruppe for vannregion Rogaland. Oppgaven ivaretas av vannregionutvalget, og ved behov etter innspill fra sektormyndigheter, vannområdene og regional referansegruppe.
5. Oppgaven knyttet til opprettelse og drift av en regional overvåkingsgruppe strykes fra handlingsprogrammet.
6. Sekretariatet utarbeider tekst i overvåkningsprogrammet for 2016, som omtaler ansvarsforhold for overvåking, der det er pekt på at ansvarsforholdet er uavklart.
7. Sekretariatet gis mandat til å rette opp i skrivefeil o.l. til ved behov.

Sak 13/15 – Status for etablering av stillinger som vannkoordinator i vannområdene

Rogaland fylkeskommune har sendt brev til kommunene i Rogaland (11.6.2015), med forespørsel om samarbeid for etablering av stillinger som vannkoordinator i vannområdene. Det er lagt opp til fire års samarbeid. Frist for tilbakemelding var 1. oktober 2015. Det er mottatt skriftlig svar fra 12 av 26 kommuner. Ti kommuner har svart ja til å bli med i samarbeidet, og flere av disse har meldt interesse for å være vertskommune med arbeidsgiveransvar. Utsira har svart nei, noe sekretariatet mener er helt greit ettersom kommunen ikke har utfordringer med vannforekomster med dårlig miljøstatus og ingen tiltak er foreslått i plandokumentene. Bjerkreim kommune har bedt om mer informasjon.

Martin Skårland informerte om at de i regionrådet for Dalane var svært usikre på hvor mye dette kom til å koste kommunene. Sekretariatet beklaget at regionrådet ikke hadde fått kopi av brevet som ble sendt kommunene. Brevet ble kun sendt ut til kommunene. Sekretariatet informerte om at spleiselaget som er foreslått, innebærer at den enkelte kommune bidrar med kr 20 000 i året i fire år.

Mai Sissel Nodland spurte om det er lovpålagt å ha en koordinator. Dette ble avkreftet, men det ble informert om at kommunene har ansvar for oppgaver etter vannforskriften, og at spleiselaget på en vannkoordinator burde være en svært god løsning for kommunene til å løse flere av disse oppgavene. Det ble av flere nevnt at erfaringer viser at arbeidet i vannområder med prosjektleder ofte fungerer bedre enn vannområder uten prosjektleder. Sekretariatet opplyste om at fylkeskommunen ikke sitter på ressurser til å være sekretariat til alle fire vannområdene.

Jan Gunnar Mattingsdal presiserte at det var viktig med framdrift i arbeidet med å få på plass vannkoordinatorer i vannområdene. Sekretariatet vil ta kontakt med de kommunene som ikke har svart skriftlig for å få en avklaring. Det er behov for svar fra alle kommunene før vi kan arbeide videre med prosessen.

Vannregionutvalgets enstemmige innstilling:

Saken tas til orientering.

Eventuelt / orienteringssaker

- Sekretariatet orienterte om at det blir et nytt møte i vannregionutvalget på nyåret. Det vil ta tid å få på plass nye representanter fra kommunene.

Referent: Karen Beate Grimstad

Dato: 28.10.2015

Adresseliste

Innkalte medlemmer av VRU:

May Sissel Nodland	Eigersund kommune, representerer Dalane vannområde	maysisselnodland@gmail.com
Jon Lund (AP)	Rogaland fylkeskommune, representerer Jæren vannområde	jon.lund@ha.kommune.no
Asbjørn Eik-Nes (V)	Karmøy kommune, representerer Haugalandet vannområde	aen@Gassco.no
Marthon Skårland, via Torbjørn Ognedal	Regionrådet for Dalane, representant	torbjorn.ognedal@bjerkreim.kommune.no
Trine L. Danielsen	Hjelmeland kommune, representerer Ryfylke vannområde	trine.danielsen@hjelmeland.kommune.no
John Helge Rasmussen (AP)	Odda kommune	johnhelge.rasmussen@gmail.com
Jan Gunnar Mattingsdal (Krf)	Rogaland fylkeskommune	mattingsdal@gmail.com
Hilde Gunn Bjelde	Rogaland fylkeskommune	Hgun-bje@online.no hildegunnbjelde@gmail.com
Hadle Nevøy	Fylkesmannen i Rogaland, landbruksavd.	hadle.nevoy@fmro.no
Kari A Grundvig	Fiskeridirektoratet – Region Sør	kari.grundvig@fiskeridir.no
Regine Benz	Statens vegvesen – Region Vest	regine.benz@vegvesen.no
Arne Espeland	Mattilsynet – Avdeling Sør Rogaland, Sirdal og Flekkefjord	aresp@mattilsynet.no
Knut Stenevik	Kystverket Vest	knut.stenevik@kystverket.no
Marit Sundsvik Bendixen	Fylkesmannen i Rogaland, miljøvernnavd..	marit.sundsvik.bendixen@fmro.no
Anne Cathrine Sverdrup	NVE – Region Sør	acs@nve.no

Kopiadressater:

Henry Tendenes	Vara VRU, nestleder Jæren vannområde	henry.tendenes@lyse.net
Åsmund Kalstveit	Vara VRU, nestleder Haugalandet vannområde	svantkal@online.no
Kjell Tore Sand	Vara VRU, nestleder Dalane vannområde	kjell.tore@simek.no
Bjarte Dagestad	Vara VRU, nestleder Ryfylke vannområde	bda@forsand.kommune.no
Mohamad Osman	Vara til VRU, Rogaland fylkeskommune	Mohamad.osman@uis.no
Alf Henning Heggheim	Vara til VRU, Rogaland fylkeskommune	Alf.henning.heggheim1@lyse.net
Berit Skjellerudsveen	Statens vegvesen – Region Vest (Stavanger)	berit.skjellerudsveen@vegvesen.no
Elin Valand	VRM, sekretariat Rogaland fylkeskommune	Elin.Valand@rogfk.no
Christine Haver	Regionalplansjef, Rogaland fylkeskommune	Christine.Haver@rogfk.no
Ørjan C. Simonsen	Fylkesmannen i Rogaland, miljøvernnavd.	orjan.c.simonsen@fmro.no
Nono Dimby	Fylkesmannen i Rogaland, landbruksavd.	nono.dimby@fmro.no
Monica Dahlmo	Fylkesmannen i Rogaland, landbruksavd.	monica.dalmo@fmro.no
Turid Susort Jansen	Rogaland fylkeskommune, næringsseksjonen	Turid.Susort.Jansen@rogfk.no
Kjell Carm	NVE – Region Sør	kca@nve.no
Elisabeth Julsrud	Kystverket Vest	elisabeth.julsrud@kystverket.no
Ingrid Strande	Telemark Fylkeskommune	Ingrid.Strande@t-fk.no
Kristin Uleberg	Vest-Agder Fylkeskommune/Vannregion Agder	Kristin.Uleberg@vaf.no
Berit Weiiby Gregersen	Aust-Agder Fylkeskommune	Berit.Weiiby.Gregersen@austagderfk.no
Sølve Sondbø	Hordaland Fylkeskommune/Vannregion	solve.sondbo@post.hfk.no
Dorthe Huitfeldt	Vinje kommune	dorthe.huitfeldt@vinje.kommune.no
Hilde Reine	Vannregion Vest-Viken	Hilde.Reine@bfk.no